

Nämnden för arbete och välfärd kallas till sammanträde för att behandla ärenden enligt förteckningen nedan.

Tid och plats   onsdagen den 12 maj 2021 kl. 08:30 i Microsoft Teams

Pernilla Tornéus
ordförande

Katarina Bodin
sekreterare

Ledamöter

Pernilla Tornéus (M), Ordförande
Ricardo Chavez (KD), 1:e vice
ordförande
Tomas Thornell (S), 2:e vice
ordförande
Iréne Bladh (M)
Pia Philipsson (M)
Kenneth Quick (M)
Tomas Johansson (C)
Annika Stacke (L)
Marita Bengtsson (MP)
Ann-Mari Häggsgård (S)
Marie-Louise Gustafsson (S)
Eva Gustafsson (S)
Fitim Krasniqi (S)
Elisabet Flennemo (V)
Pernilla Wikelund (SD)

Ersättare

Sonia Carmelin-Hjelm (M)
Per-Olof Hjälmefjord (KD)

Karin Tjäder (S)

Setareh Najafidighsara (M)
Simon Swalander (M)
Håkan Belin (M)
Birger Jonsson (C)
Ola Sennehed (L)
Edvin Arnby (MP)
Alexander Soto Runevall (S)
Jenny Sjöström (S)
Allan Nilsson (S)
Göran Danielsson (S)
Jonna Ahlqvist (V)
Sara Johansson (SD)

Tjänstepersoner

Per Sandberg, förvaltningschef

Förteckning över Nämnden för arbete och välfärds ärenden

1. Närvaro
2. Val av justerare
3. Fastställelse av föredragningslistan
4. Allmänhetens frågestund
5. Information från nämndens ordförande
6. Information från förvaltningen till nämnden
7. Redovisning av delegationsbeslut
8. Inkomna skrivelser och meddelande till nämnden för arbete och välfärd
9. Ledamöternas frågestund
10. Redovisning av EVA-projektet.
11. Redovisning av Temperaturmätaren mars 2021
12. Redovisning av fördjupad prognos 2021 med ekonomiskt utfall till och med april
13. Beslut för återkoppling av Balans 22 - Plan för hållbar välfärd och ekonomi
14. Beslut för reviderade riktlinjer för ekonomiskt bistånd
15. Beslut angående remissyttrande om Barnets bästa när vård enligt LVU upphör,
Ds 2021:7

16. Beslut angående ej verkställda beslut första kvartalet 2021
17. Yttrande till Kommunens revisorer om granskning av rutiner för orosanmälningar inom nämnden för arbete och välfärds verksamhetsområde barn och familj
18. Val av ordförande till Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskott
19. Information från Individutskottet
20. Övrigt

Katarina Bodin
Förvaltningssekreterare

Nämnden för arbete och välfärd

Information från nämndens ordförande i maj

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd notera informationen.

Bakgrund

Nämndens ordförande Pernilla Tornéus (M) informera om sina verksamhetsbesök på förvaltningen.

Katarina Bodin
Förvaltningssekreterare

Nämnden för arbete och välfärd

Information från förvaltningen till nämnden 2021

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd noterar informationen.

Bakgrund

Förvaltningschef Per Sandberg lämnar följande information:

- Dialog med Kristinehamns kommun, 15 april
- ANDTS-konferens, 21 april
- Ledningssamverkan med Arbetsförmedlingen, 22 april
- Gemensam ledningsgrupp med Utbildningsförvaltningen, 5 maj
- Barnens bästa galler, arbetsutskott, 7 maj
- Resurscentrum Heder
- Allmän återkoppling Lex-Sarah
- Statsbidrag vuxenutbildning, yrkesvux

	Tilldelats
Yrkesvux	21 608 105
Yrkesvux SFI	7 222 338
Yrkesförare	6 051 094
Lärling	11 102 207
Lärling i kombination med SFI:	14 958 000
Totalt	60 941 744

Katarina Bodin
Förvaltningssekreterare

Nämnden för arbete och välfärd

Redovisning av delegationsbeslut till nämnden 12 maj

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd godkänner redovisningen.

Bakgrund

Nämnden för arbete och välfärd har överlåtit sin beslutanderätt till utskott, ordförande och tjänstemän enligt en av nämnden antagen delegeringsordning.

Dessa beslut ska redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden kan ändra i de redovisade besluten. Däremot står det nämnden fritt att när som helst återkalla den givna beslutanderätten.

Frågor gällande särskilt delegeringsbeslut ställs på arbetsutskottet och besvaras på nämnden alternativt skickas till förvaltningssekreteraren senast 2 dagar innan nämndens sammanträde.

Redovisningen av delegeringsbesluten är uppdelade i två delar. En av del avser delegeringsbeslut fattade i individärenden och i den andra redovisas övriga delegeringsbeslut.

Beslutsunderlag

Redovisning av delegationsbeslut för perioden 2021-03-25 – 2021-04-22

Redovisning av delegationsbeslut fattade i individärenden för perioden 2021-03-01 – 2021-03-31 från verksamhetssystemet VIVA

Redovisning av delegationsbeslut fattade i individärenden i verksamhetssystemet Procapita för perioderna

- 2021-01-01 – 2021-01-31
- 2021-02-01 – 2021-02-28
- 2021-03-01 – 2021-03-31

Katarina Bodin
Handläggare

Nämnden för arbete och välfärd

Inkomna skrivelser och meddelande till nämnden för arbete och välfärd till möte 12 maj

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd tar del av inkomna skrivelser och meddelande.

Bakgrund

Datum	Beskrivning
2021-04-22	Lex Sarah från Nytida – tillkommit efter redovisning till AU
2021-04-06	FSG 2021-04-06
2021-04-14	Till landets kommuner_IVOs analys av regelverket tillståndsprovning
2021-04-14	slutrappport-analys-av-regelverket-for-tillstandsprovning- ivo-210406
2021-04-14	VB: Till landets kommuner - IVO:s analys av regelverket för tillståndsprovning
2021-03-31	LSG arbete och lärande 2021-03-31
2021-03-19	Skrivelse Växjö kommun Arbete och Välfärd 2
2021-03-24	Kartläggning MVK Kronoberg 2021
2021-02-19	LSG 2021-02-19 barn och familj
2021-03-04	LSG 2021-03-04 barn och familj
2021-03-10	Löpande tillsyn rapport Växjö
2021-03-10	Rapport, löpande granskning, ärenden enligt alkohollagen 2020
2021-03-10	FSG 2021-03-10
2021-03-05	LSG 2021-03-05 arbete och lärande

Katarina Bodin
Förvaltningssekreterare

Nämnden för arbete och välfärd

Redovising av EVA-projektet

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd noterar informationen.

Bakgrund

På nämnden för arbete och välfärds arbetsutskott presenterade verksamhetsutvecklare Ryfete Mustafa och förvaltningschef Per Sandberg EVA-projektet. Projektet är en analys av tre verksamhetsområden:

- Ekonomiskt bistånd
- Vuxenutbildning
- Arbetsmarknad

På nämndens möte deltar avdelningschef Ulrika Boström för att svara på frågor.

Beslutsunderlag

Presentation

§ 51

Dnr 2021-00111

Redovisning av EVA-projektet.

Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskotts beslut

Nämnden för arbete och välfärd noterar informationen.

Bakgrund

Förvaltningschef Per Sandberg och verksamhetsutvecklare Ryfete Mustafa redovisar EVA-projektet. Projektet är en analys av tre verksamhetsområden:

- Ekonomiskt bistånd
- Vuxenutbildning
- Arbetsmarknad

Beslutsunderlag

Presentation

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Katarina Bodin
Förvaltningssekreterare

Nämnden för arbete och välfärd

Redovisning av Temperaturmätaren mars 2021

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd noterar informationen.

Bakgrund

HR-chef Veronica Berg redovisar förvaltningens resultat från Temperaturmätaren gjort i mars 2021.

Pauline Ranney
Verksamhetscontroller

Nämnden för arbete och välfärd

Balans 22 - Plan för hållbar välfärd och ekonomi

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd godkänner åtgärdsplanen.

Bakgrund

Sedan 2020 har arbetet med åtgärdsområdena i Balans-22 förlöpt enligt plan. Förankring och utrullning har pågått sedan beslut fattades i nämnden för arbete och välfärd i oktober 2019. Avstämning efter april månad 2021 visar att förvaltningen ligger i fas rörande de direktiv och effektiviseringskrav som stipulerats i Balans-22.

Beslutsunderlag

Åtgärdsplan Balans -22 april 2021

Beslutet skickas till

För kännedom
Kommunstyrelsen
Förvaltningskontoret arbete och välfärd

"[Förvaltningschefens/VDns namn]"
"[Förvaltningschefens/VDns titel]"

Sofie Johansson
utredare

Nämnden för arbete och välfärd

Reviderade riktlinjer för ekonomiskt bistånd

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd reviderar riktlinjerna för ekonomiskt bistånd enligt bifogat beslutsunderlag, vilket innebär:

- vid nyansökan om ekonomiskt bistånd ska den enskilde inom tre arbetsdagar påbörja sin planering mot självförsörjning.
- självförsörjningsplan ersätter genomförandeplan.
- för den som står till arbetsmarknadens förfogande ska självförsörjningsplanen innehålla ett sökkontrakt, där det antal jobb som ska sökas per månad finns fastställt.

Bakgrund

Nämnden för arbete och välfärds ordförande föreslår ändringar i de av nämnden fastställda riktlinjerna för ekonomiskt bistånd. Ändringarna innebär:

1. att nuvarande femdagarsregel, inom vilken sökande av försörjningsstöd ska vara i en insats, kortas ner till tredagars regel. Det innebär att vid nyansökan om ekonomiskt bistånd ska den enskilde inom tre arbetsdagar påbörja sin planering mot självförsörjning.
2. fokus på självförsörjningsplan för den enskilde, som upprättas i samråd med den enskilde och som följs upp kontinuerligt.
3. för den som står till arbetsmarknadens förfogande ska självförsörjningsplanen innehålla ett sökkontrakt, där det antal jobb som ska sökas per månad finns fastställt.

Bedömning

Den sökande påbörjar i regel redan sin planering mot försörjning tidigare än inom fem dagar. De föreslagna förändringarna uppges från verksamheten därmed inte medföra någon större påverkan på verksamheten. Självförsörjningsplan motsvarar genomförandeplan, vilket framgår av de föreslagna reviderade riktlinjerna. Gällande självförsörjningsplanen kan förvaltningen behöva beakta förändringarna

i det pågående arbetet med genomförandeplaner. Förändringar kan komma att bli nödvändiga att genomföra i verksamhetssystem, vilket kan påverka implementeringen.

I samband med revidering uppdateras avsnittet om barnperspektivet med anledning av att barnkonventionen blivit svensk lag sedan riktlinjerna fastställdes.

Konsekvensanalys

Ekonomiska konsekvenser	
Total kostnad (tkr)	-
Finansiering inom ram (ja/nej), ange det som saknar finansiering	-
Påverkar följande nämnder/bolags kostnader	-

Konsekvenser för ett hållbart samhälle	
Påverkan på miljön (ja/nej)	Nej
Påverkan på mångfald (ja/nej)	Nej
Påverkan på folkhälsa (ja/nej)	Nej
Påverkan på tillgänglighet (ja/nej)	Nej
Påverkan på barn (ja/nej)	Nej (se nedan)

Själva revideringarna i sig bedöms inte ha någon direkt påverkan på barn. Riktlinjerna kompletteras med att barnperspektivet blivit svensk lag.

Implementering och uppföljning

Reviderade riktlinjer kommuniceras med berörda genom ansvariga chefer, samt publiceras efter beslut i ledningssystemet.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer ekonomiskt bistånd, rev. NAV 2021-05-14
- Riktlinjer ekonomiskt bistånd, rev. NAV 2021-05-14 med ändringarna gulmarkerade

Beslutet skickas till

För åtgärd

Avdelningschef arbete och lärande – avdelning för full sysselsättning

Enhetschefer arbete och lärande – avdelning för full sysselsättning

Per Sandberg
förvaltningschef

Anna Magnusson
enhetschef

Veronica Bolinder
utredare

Nämnden för arbete och välfärd

Tjänsteskrivelse: Remissvar till Socialdepartementets promemoria Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd överlämnar yttrandet till Kommunstyrelsen för beslut.

Bakgrund

Växjö kommun är remissinstans för Socialdepartementets promemoria *Barnets bästa när vård enligt LVU upphör*, Ds 2021:7. I promemorian lämnar Socialdepartementet förslag som syftar till att stärka principen om barnets bästa och säkerställa trygghet, säkerhet och stabilitet för barn som vårdas enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Förslagen föreslås träda i kraft 1 mars 2022.

Remissinstanserna ska särskilt uppmärksamma och ta ställning till förslag, avvägningar och bedömningar i kap. 9.2.1, kap. 11.1 och kap. 12.

Beskrivning av Socialdepartementets förslag

Principen om barnets bästa stärks i samband med bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra

- *Barnets bästa bör inte utgöra ett självständigt rekvisit vid bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra (kap. 9.2.1)*

När vård med stöd av LVU inte längre behövs ska socialnämnden besluta att vården ska upphöra. Nämndens prövning ska avse frågan om de omständigheter som nödvändiggjort vården fortfarande består. I utredningsuppdraget har frågan prövats om att införa barnets bästa som ett självständigt rekvisit vid bedömningen. Förslaget är att barnets bästa inte ska utgöra ett självständigt rekvisit.

Som skäl för bedömningen anges att det är svårt att definiera vad som är barnets bästa. Det kan ge upphov till tolkningsproblem och subjektiva bedömningar, vilket kan leda till ett godtyckligt ingripande i barnets och vårdnadshavarens fri- och rättigheter. Att införa ett självständigt rekvisit om barnets bästa anses vidare strida mot de principer som LVU vilar på då det inte bör komma ifråga att tvångsvårda ett barn om inte

förutsättningarna för tvångsvård längre är uppfyllda. Det skulle också vara ett ingrepp i vårdnadshavarnas rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv enligt Europakonventionen.

- *När vård har beslutats med stöd av 2 § LVU får socialnämnden inte besluta att vården ska upphöra förrän de omständigheter som föranledde vården har förändrats på ett varaktigt och genomgripande sätt (kap. 9.3.1)*

Socialnämndens prövning av om vård enligt LVU ska upphöra ska avse frågan om de omständigheter som nödvändiggjort vården fortfarande består. Bestämmelsen har utvecklats i kammarrättspraxis genom åren och anger att de omständigheter som föranledde vården ska ha förändrats på ett varaktigt och genomgripande sätt för att vården ska få upphöra. Motiveringen är att om förändringarna inte är varaktiga och genomgripande riskerar barnets behov av trygghet, säkerhet och stabilitet att äventyras när barnet återförenas med sina vårdnadshavare efter avslutad vård.

I promemorian föreslås att en bestämmelse införs i lagtexten om att socialnämnden inte får besluta att vård enligt LVU ska upphöra förrän de omständigheter som föranledde vården har förändrats på ett varaktigt och genomgripande sätt. Genom att i lagstiftningen fastställa den praxis som redan är väletablerad markeras vikten av att vården inte får upphöra för tidigt. Syftet är att ytterligare säkerställa barnets bästa i samband med bedömningen. Förslaget innebär också en ökad tydlighet för socialnämnden och är viktigt för barn och vårdnadshavare ur ett rättssäkerhetsperspektiv.

- *En skyldighet för socialnämnden att överväga flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av upphörande av vård bör införas (kap. 9.4.1)*

Efter ansökan av socialnämnden får förvaltningsrätten förbjuda den som har vårdnaden om en underårig att, för viss tid eller tills vidare, ta denne från ett enskilt hem om det finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas om han eller hon skiljs från hemmet (flyttningsförbud). Flyttningsförbudets syfte är att förhindra en hemtagning då barnet har behov av en långsammare återflyttning till vårdnadshavaren men vårdnadshavaren inte medger det. Avsikten med ett flyttningsförbud är i första hand att ge barn och föräldrar tid att förbereda en återförening.

Redan i dag bör socialnämnderna uppmärksamma bestämmelsen om flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av om vård enligt LVU ska upphöra. Socialnämnderna bör också uppmärksamma bestämmelsen om barnet är frivilligt placerad i ett enskilt hem enligt SoL. Däremot saknas lagstadgad skyldighet att uppmärksamma bestämmelsen. Enligt

promemorian finns skäl att anta att socialnämnderna inte överväger frågan om flyttningsförbud i den utsträckning som lagstiftningen ger utrymme för.

I syfte att ytterligare tillvarata barnets bästa föreslås att socialnämnden ska ha en skyldighet att överväga om det finns skäl att ansöka om flyttningsförbud när ett barn är placerat i ett familjehem enligt LVU eller i ett enskilt hem enligt SoL och nämnden överväger eller prövar om vård fortfarande behövs.

Socialnämndens skyldighet att överväga överflyttning av vårdnaden enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken tidigareläggs (kap. 10)

I förarbetena till LVU anges att om det är uppenbart bäst för barnet att få vara kvar i familjehemmet bör möjligheterna prövas att flytta över vårdnaden till familjehemsföräldrarna. Det främsta syftet med bestämmelsen om överflyttning av vårdnaden är att förhindra att barn som har rotat sig i ett familjehem blir uppryckta från en miljö där de funnit sig till rätta och känner en större samhörighet och känslomässig förankring än i det egna hemmet.

Idag ska socialnämnden särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden när den unge har varit placerad i samma familjehem under tre år från det att placeringen verkställdes. Efter denna tidpunkt ska nämnden årligen överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden.

I promemorian föreslås att övervägande ska göras redan när ett barn har varit placerad i familjehem i två år. Bakgrunden till förslaget om tidigareläggandet är att de flesta barn som blir kvar länge i vården har placerats i åldern noll till tre år. Två år är då en relativt lång tid satt i relation till barnets ålder och mognad. Även när det gäller äldre barn kan det finnas skäl att ansöka om vårdnadsöverflyttning när barnet har varit placerat i två år. Det krävs dock att barnet har fått en så stark bindning till sitt familjehem att barnet uppfattar hemmet som sitt eget. Förslaget avser placeringar enligt såväl SoL som LVU.

Socialnämnden ska följa upp barns situation efter det att vård enligt LVU har upphört (kap. 11.1)

Socialnämnden får med stöd av SoL besluta om uppföljning av ett barns situation efter det att en placering i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende har upphört. Sådan uppföljning får ske om barnet, utan att förhållanden som avses i LVU föreligger, bedöms vara i särskilt behov av nämndens stöd eller skydd men samtycke till sådan åtgärd saknas. Syftet med bestämmelserna är att ge socialnämnden en möjlighet att följa barn om det finns en berättigad oro för dennes

situation i hemmet eller förhållanden i övrigt. I detta ligger att uppföljning inte ska tillämpas annat än när det finns starka skäl för det.

I promemorian föreslås att socialnämnden ska åläggas en skyldighet att följa upp situationen för barn när vård enligt LVU har upphört. Behovet av uppföljning bedöms finnas oavsett om barnet har vårdats på grund av omsorgsbrister eller sitt eget beteende och oavsett om barnet ska återförenas med sina vårdnadshavare eller inte. Om den unge ska återförenas med den eller dem som har vårdnaden om honom eller henne när vård har upphört men återföreningen behöver förberedas, ska socialnämnden följa upp den unges situation först när återförening har skett. Om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud har meddelats i samband med att vård har upphört ska socialnämnden följa upp den unges situation först när ett sådant förbud har upphört och den unge har återförenats med den eller dem som har vårdnaden om honom eller henne. Om den unge inte ska återförenas med sina vårdnadshavare ska uppföljningsskyldigheten inträda direkt efter avslutad vård. En uppföljning ska avslutas senast sex månader från det att socialnämndens uppföljningsskyldighet inträder.

Skälen till förslaget är att socialnämnden ska säkerställa att återföreningen till vårdnadshavaren har fungerat bra och att situationen för barnet är trygg och stabil. Som skäl anges också att nuvarande möjlighet att följa upp ett barns situation inte verkar användas i den utsträckning som bestämmelsen medger.

Den förändrade uppföljningstiden från två månader till sex månader föreslås utifrån att en uppföljningstid på två månader anses för kort och att en längre tid behövs för att socialnämnden ska kunna göra en ordentlig uppföljning.

Förslaget bedöms öka kostnaderna för kommunerna.

Socialnämnden får befogenhet att besluta om drogtest för vårdnadshavare och föräldrar till barn som vårdas enligt LVU (kap. 12)

Det finns i dag inte någon reglering i lagstiftning som möjliggör beslut inom socialtjänstens område om att vårdnadshavare eller förälder ska lämna drogtest. Det finns dock inget som hindrar att socialnämnden och vårdnadshavare eller föräldrar på frivillig väg kommer överens om detta. I promemorian framgår att det är relativt vanligt att kommunerna kommer överens med vårdnadshavarna eller föräldrarna om att lämna drogtest. Om vårdnadshavaren eller föräldern inte samtycker till att lämna drogtest kan socialnämnden istället fatta beslut med stöd av LVU om begränsningar av umgänget. Detta kan vara en nackdel för barnet och LVU-vården.

I promemorian föreslås att socialnämnden, inför umgänge och inför prövning av om vård enligt LVU ska upphöra, får besluta att vårdnadshavare eller förälder ska lämna prov för kontroll av påverkan av

narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådant medel som avses i 1 § lagen (1991:1696) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådan vara som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor. För ett sådant beslut ska det finnas tillräckliga skäl och beslut får endast fattas om inte annat motiveras av medicinska och liknande skäl. Vidare gäller att kontrollen får genomföras endast i den form och utsträckning som är nödvändig för det angivna syftet. Socialnämnden föreslås ges utrymme att avgöra vilken metod som ska användas (blod-, urin-, utandnings-, saliv-, svett- eller hårprov).

Som skäl till förslaget anges att om barnet vårdas med stöd av LVU och vårdnadshavaren eller föräldern är angelägen om att få ha umgänge med sitt barn kan det antas att vårdnadshavaren eller föräldern kan känna sig tvungen att gå med på att lämna drogtest för att få umgänge med sitt barn. I en sådan situation kan det ifrågasättas hur genuint samtycket är från vårdnadshavarens eller föräldrarnas sida. Genom att i lag reglera socialnämndens möjlighet att besluta om drogtest blir det tydligt för vårdnadshavaren eller föräldern i vilka situationer socialnämnden har rätt att besluta om drogtest. Det blir också mer rättssäkert för vårdnadshavaren eller föräldern att få ett beslut som kan överklagas.

Förslaget syftar till att bidra till att barnens behov, trygghet och skydd blir tillgodosett, att minska risken för umgänge med en drogpåverkad vårdnadshavare eller förälder och att ytterligare stärka principen om barnets bästa. Förslaget innebär att socialnämnden tillförs ytterligare verktyg för att kunna göra säkrare bedömningar vid umgängestillfällen, inför eventuellt beslut om umgängesbegränsning och inför prövning om vårdens upphörande. Hur socialnämnden ska värdera och bedöma provsvar och uteblivna provsvar måste avgöras utifrån samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

Förslag till remissvar

Förvaltningen instämmer i samtliga av promemorians förslag och anser förslagen som väl underbyggda. Förslagen bedöms svara mot syftet att stärka barnrättsperspektivet för placerade barn och unga.

Förslaget om att införa en skyldighet för socialnämnden att följa upp ett barns situation efter avslutad vård bedöms enligt promemorian att öka kostnaderna för kommunerna. Övriga förslag bedöms endast medföra marginella kostnadsökningar för kommunerna.

Den ökade kostnaden för uppföljningsskyldigheten bör betraktas utifrån förslaget som en åtgärd för att förhindra framtida insatser. Kostnaden bör därför ses som en del av nämndens förebyggande arbete.

Vad gäller förslaget om befogenheten att besluta om drogtest tillämpar nämnden redan idag drogtest som ett verktyg inför umgänge av barn som är placerade enligt LVU. Förslaget innebär att förvaltningen kan behöva upprätta en tydligare struktur för hur verktyget används. I

övrigt bedöms förslaget enbart underlätta för såväl socialsekreterare som berörda vårdnadshavare och föräldrar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse: Remissvar till Socialdepartementets promemoria
Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7, daterad 2021-04-15.

Beslutet skickas till

För åtgärd
Nämnden för arbete och välfärd

Per Sandberg
förvaltningschef

Anna Magnusson
enhetschef

§ 54

Dnr 2021-00104

Förslag till beslut angående remissyttrande om Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7

Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskotts beslut
Nämnden för arbete och välfärd överlämnar yttrandet till
Kommunstyrelsen för beslut.

Bakgrund

Växjö kommun är remissinstans för Socialdepartementets promemoria *Barnets bästa när vård enligt LVU upphör*, Ds 2021:7. I promemorian lämnar Socialdepartementet förslag som syftar till att stärka principen om barnets bästa och säkerställa trygghet, säkerhet och stabilitet för barn som vårdas enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Förslagen föreslås träda i kraft 1 mars 2022.

Remissinstanserna ska särskilt uppmärksamma och ta ställning till förslag, avvägningar och bedömningar i kap. 9.2.1, kap. 11.1 och kap. 12.

Beskrivning av Socialdepartementets förslag

Principen om barnets bästa stärks i samband med bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra

- *Barnets bästa bör inte utgöra ett självständigt rekvisit vid bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra (kap. 9.2.1)*

När vård med stöd av LVU inte längre behövs ska socialnämnden besluta att vården ska upphöra. Nämndens prövning ska avse frågan om de omständigheter som nödvändiggjort vården fortfarande består. I utredningsuppdraget har frågan prövats om att införa barnets bästa som ett självständigt rekvisit vid bedömningen. Förslaget är att barnets bästa inte ska utgöra ett självständigt rekvisit.

Som skäl för bedömningen anges att det är svårt att definiera vad som är barnets bästa. Det kan ge upphov till tolkningsproblem och subjektiva bedömningar, vilket kan leda till ett godtyckligt ingripande i barnets och vårdnadshavarens fri- och rättigheter. Att införa ett självständigt rekvisit om barnets bästa anses vidare strida mot de principer som LVU vilar på då det inte bör komma ifråga att tvångsvårda ett barn om inte

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

förutsättningarna för tvångsvård längre är uppfyllda. Det skulle också vara ett ingrepp i vårdnadshavarnas rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv enligt Europakonventionen.

- När vård har beslutats med stöd av 2 § LVU får socialnämnden inte besluta att vården ska upphöra förrän de omständigheter som föranledde vården har förändrats på ett varaktigt och genomgripande sätt (kap. 9.3.1)

Socialnämndens prövning av om vård enligt LVU ska upphöra ska avse frågan om de omständigheter som nödvändiggjort vården fortfarande består. Bestämmelsen har utvecklats i kammarrättspraxis genom åren och anger att de omständigheter som föranledde vården ska ha förändrats på ett varaktigt och genomgripande sätt för att vården ska få upphöra. Motiveringen är att om förändringarna inte är varaktiga och genomgripande riskerar barnets behov av trygghet, säkerhet och stabilitet att äventyras när barnet återförenas med sina vårdnadshavare efter avslutad vård.

I promemorian föreslås att en bestämmelse införs i lagtexten om att socialnämnden inte får besluta att vård enligt LVU ska upphöra förrän de omständigheter som föranledde vården har förändrats på ett varaktigt och genomgripande sätt. Genom att i lagstiftningen fastställa den praxis som redan är väletablerad markeras vikten av att vården inte får upphöra för tidigt. Syftet är att ytterligare säkerställa barnets bästa i samband med bedömningen. Förslaget innebär också en ökad tydlighet för socialnämnden och är viktigt för barn och vårdnadshavare ur ett rättssäkerhetsperspektiv.

- En skyldighet för socialnämnden att överväga flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av upphörande av vård bör införas (kap. 9.4.1)

Efter ansökan av socialnämnden får förvaltningsrätten förbjuda den som har vårdnaden om en underårig att, för viss tid eller tills vidare, ta denne från ett enskilt hem om det finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas om han eller hon skiljs från hemmet (flyttningsförbud). Flyttningsförbudets syfte är att förhindra en hemtagning då barnet har behov av en långsammare återflyttning till vårdnadshavaren men vårdnadshavaren inte medger det. Avsikten med

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

ett flyttningsförbud är i första hand att ge barn och föräldrar tid att förbereda en återförening.

Redan i dag bör socialnämnderna uppmärksamma bestämmelsen om flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av om vård enligt LVU ska upphöra. Socialnämnderna bör också uppmärksamma bestämmelsen om barnet är frivilligt placerad i ett enskilt hem enligt SoL. Däremot saknas lagstadgad skyldighet att uppmärksamma bestämmelsen. Enligt promemorian finns skäl att anta att socialnämnderna inte överväger frågan om flyttningsförbud i den utsträckning som lagstiftningen ger utrymme för.

I syfte att ytterligare tillvarata barnets bästa föreslås att socialnämnden ska ha en skyldighet att överväga om det finns skäl att ansöka om flyttningsförbud när ett barn är placerat i ett familjehem enligt LVU eller i ett enskilt hem enligt SoL och nämnden överväger eller prövar om vård fortfarande behövs.

Socialnämndens skyldighet att överväga överflyttning av vårdnaden enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken tidigareläggs (kap. 10)

I förarbetena till LVU anges att om det är uppenbart bäst för barnet att få vara kvar i familjehemmet bör möjligheterna prövas att flytta över vårdnaden till familjehemsföräldrarna. Det främsta syftet med bestämmelsen om överflyttning av vårdnaden är att förhindra att barn som har rotat sig i ett familjehem blir uppryckta från en miljö där de funnit sig till rätta och känner en större samhörighet och känslomässig förankring än i det egna hemmet.

Idag ska socialnämnden särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden när den unge har varit placerad i samma familjehem under tre år från det att placeringen verkställdes. Efter denna tidpunkt ska nämnden årligen överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden.

I promemorian föreslås att övervägande ska göras redan när ett barn har varit placerad i familjehem i två år. Bakgrunden till förslaget om tidigareläggandet är att de flesta barn som blir kvar länge i vården har placerats i åldern noll till tre år. Två år är då en relativt lång tid satt i relation till barnets ålder och mognad. Även när det gäller äldre barn kan det finnas skäl att ansöka om vårdnadsöverflyttning när barnet har varit placerat i två år. Det krävs dock att barnet har fått en så stark bindning

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

till sitt familjehem att barnet uppfattar hemmet som sitt eget. Förslaget avser placeringar enligt såväl SoL som LVU.

Socialnämnden ska följa upp barns situation efter det att vård enligt LVU har upphört (kap. 11.1)

Socialnämnden får med stöd av SoL besluta om uppföljning av ett barns situation efter det att en placering i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende har upphört. Sådan uppföljning får ske om barnet, utan att förhållanden som avses i LVU föreligger, bedöms vara i särskilt behov av nämndens stöd eller skydd men samtycke till sådan åtgärd saknas. Syftet med bestämmelserna är att ge socialnämnden en möjlighet att följa barn om det finns en berättigad oro för dennes situation i hemmet eller förhållanden i övrigt. I detta ligger att uppföljning inte ska tillämpas annat än när det finns starka skäl för det.

I promemorian föreslås att socialnämnden ska åläggas en skyldighet att följa upp situationen för barn när vård enligt LVU har upphört. Behovet av uppföljning bedöms finnas oavsett om barnet har vårdats på grund av omsorgsbrister eller sitt eget beteende och oavsett om barnet ska återförenas med sina vårdnadshavare eller inte. Om den unge ska återförenas med den eller dem som har vårdnaden om honom eller henne när vård har upphört men återföreningen behöver förberedas, ska socialnämnden följa upp den unges situation först när återförening har skett. Om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud har meddelats i samband med att vård har upphört ska socialnämnden följa upp den unges situation först när ett sådant förbud har upphört och den unge har återförenats med den eller dem som har vårdnaden om honom eller henne. Om den unge inte ska återförenas med sina vårdnadshavare ska uppföljningsskyldigheten inträda direkt efter avslutad vård. En uppföljning ska avslutas senast sex månader från det att socialnämndens uppföljningsskyldighet inträder.

Skälen till förslaget är att socialnämnden ska säkerställa att återföreningen till vårdnadshavaren har fungerat bra och att situationen för barnet är trygg och stabil. Som skäl anges också att nuvarande möjlighet att följa upp ett barns situation inte verkar användas i den utsträckning som bestämmelsen medger.

Den förändrade uppföljningstiden från två månader till sex månader föreslås utifrån att en uppföljningstid på två månader anses för kort och

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

att en längre tid behövs för att socialnämnden ska kunna göra en ordentlig uppföljning.

Förslaget bedöms öka kostnaderna för kommunerna.

Socialnämnden får befogenhet att besluta om drogtestar för vårdnadshavare och föräldrar till barn som vårdas enligt LVU (kap. 12)

Det finns i dag inte någon reglering i lagstiftning som möjliggör beslut inom socialtjänstens område om att vårdnadshavare eller förälder ska lämna drogtest. Det finns dock inget som hindrar att socialnämnden och vårdnadshavare eller föräldrar på frivillig väg kommer överens om detta. I promemorian framgår att det är relativt vanligt att kommunerna kommer överens med vårdnadshavarna eller föräldrarna om att lämna drogtest. Om vårdnadshavaren eller föräldern inte samtycker till att lämna drogtest kan socialnämnden istället fatta beslut med stöd av LVU om begränsningar av umgänget. Detta kan vara en nackdel för barnet och LVU-vården.

I promemorian föreslås att socialnämnden, inför umgänge och inför prövning av om vård enligt LVU ska upphöra, får besluta att vårdnadshavare eller förälder ska lämna prov för kontroll av påverkan av narkotika, alkoholhaltiga drycker, andra berusningsmedel, sådant medel som avses i 1 § lagen (1991:1696) om förbud mot vissa dopningsmedel eller sådan vara som omfattas av lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor. För ett sådant beslut ska det finnas tillräckliga skäl och beslut får endast fattas om inte annat motiveras av medicinska och liknande skäl. Vidare gäller att kontrollen får genomföras endast i den form och utsträckning som är nödvändig för det angivna syftet. Socialnämnden föreslås ges utrymme att avgöra vilken metod som ska användas (blod-, urin-, utandnings-, saliv-, svett- eller hårprov).

Som skäl till förslaget anges att om barnet vårdas med stöd av LVU och vårdnadshavaren eller föräldern är angelägen om att få ha umgänge med sitt barn kan det antas att vårdnadshavaren eller föräldern kan känna sig tvungen att gå med på att lämna drogtest för att få umgänge med sitt barn. I en sådan situation kan det ifrågasättas hur genuint samtycket är från vårdnadshavarens eller föräldrarnas sida. Genom att i lag reglera socialnämndens möjlighet att besluta om drogtestar blir det tydligt för vårdnadshavaren eller föräldern i vilka situationer socialnämnden har

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

rätt att besluta om drogtest. Det blir också mer rättssäkert för vårdnadshavaren eller föräldern att få ett beslut som kan överklagas.

Förslaget syftar till att bidra till att barnens behov, trygghet och skydd blir tillgodosett, att minska risken för umgänge med en drogpåverkad vårdnadshavare eller förälder och att ytterligare stärka principen om barnets bästa. Förslaget innebär att socialnämnden tillförs ytterligare verktyg för att kunna göra säkrare bedömningar vid umgängestillfällen, inför eventuellt beslut om umgängesbegränsning och inför prövning om vårdens upphörande. Hur socialnämnden ska värdera och bedöma provsvar och uteblivna provsvar måste avgöras utifrån samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

Förslag till remissvar

Förvaltningen instämmer i samtliga av promemorians förslag och anser förslagen som väl underbyggda. Förslagen bedöms svara mot syftet att stärka barnrättsperspektivet för placerade barn och unga.

Förslaget om att införa en skyldighet för socialnämnden att följa upp ett barns situation efter avslutad vård bedöms enligt promemorian att öka kostnaderna för kommunerna. Övriga förslag bedöms endast medföra marginella kostnadsökningar för kommunerna.

Den ökade kostnaden för uppföljningsskyldigheten bör betraktas utifrån förslaget som en åtgärd för att förhindra framtida insatser. Kostnaden bör därför ses som en del av nämndens förebyggande arbete.

Vad gäller förslaget om befogenheten att besluta om drogtest tillämpar nämnden redan idag drogtest som ett verktyg inför umgänge av barn som är placerade enligt LVU. Förslaget innebär att förvaltningen kan behöva upprätta en tydligare struktur för hur verktyget används. I övrigt bedöms förslaget enbart underlätta för såväl socialsekreterare som berörda vårdnadshavare och föräldrar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse: Remissvar till Socialdepartementets promemoria Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7, daterad 2021-04-15.

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

**Sammanträdesprotokoll
Nämnden för arbete och
välfärds arbetsutskott**
2021-04-29

Beslutet skickas till

För åtgärd
Nämnden för arbete och välfärd

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	---------------------	--------------------

Veronica Bolinder
utredare

Nämnden för arbete och välfärd

Remissyttrande om Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7

Bakgrund

Växjö kommun är remissinsats för Socialdepartementets promemoria
Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7.

Remissvar

Växjö kommun har tagit del av promemorian och instämmer i förslagen.

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

För åtgärd

Nämnden för arbete och välfärd
Förvaltningssekreterare

Per Sandberg
förvaltningschef

Anna Magnusson
enhetschef

Sofie Johansson
utredare

Nämnden för arbete och välfärd

Redovisning av rapportering av ej verkställda beslut 2021, kvartal 1

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd tar del av redovisningen av rapporteringen av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för första kvartalet 2021 och överlämnar redovisningen till kommunfullmäktige och kommunens revisorer

Bakgrund

Nämnden ska till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och till kommunfullmäktige rapportera beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL och insatser enligt 9 § LSS som inte har verkställts tre månader efter beslut. Till IVO och kommunens revisorer ska nämnden rapportera beslut som inte har verkställts tre månader efter beslut samt om en insats har avbrutits och inte har verkställts på nytt inom tre månader. För varje beslut ska nämnden ange beslutsdatum, vilken typ av bistånd beslutet gäller och kortfattat uppge skälen för dröjsmålet. Nämnden ska även anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som har rapporterats som ej verkställt och ange datum för verkställigheten. Rapportering sker i enlighet med IVOs rapporteringsperiod för respektive kvartal.

Till fullmäktige ska nämnden lämna en statistikrapport över

- hur många beslut som inte har verkställts tre månader efter beslut samt om en insats har avbrutits och inte har verkställts på nytt inom tre månader,
- vilka typer av bistånd besluten gäller,
- hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Av förarbetena till lagstiftningen framgår att det av redovisningen till fullmäktige inte ska gå att härleda vilka personer besluten gäller. Skäl till varför besluten inte är verkställda ska heller inte anges, eftersom redovisningen inte är avsedd att skapa en diskussion kring enskilda ärenden. Däremot ska det framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller insatser till kvinnor respektive män.

Nämnden har önskat att det av redovisningen framgår antal beslut där den enskilde har tackat nej till erbjudande.

Sammanfattning

Tolv beslut har rapporterats till IVO som ej verkställda inom tre månader från beslutsdatum, varav ett har verkställts vid rapporteringstillfället. Besluten avser kontaktfamilj (3), öppenvårdsverksamhet (1), boende enligt SoL (2), boende LSS (3), avlösarservice (1), kontaktperson LSS (1) och ledsagarservice (1).

Avseende två av dessa beslut har den enskilde eller vårdnadshavare tackat nej till erbjudande (boende respektive kontaktperson). För två av besluten är dröjsmålet under någon period relaterat till Covid-19.

Antalet inrapporterade ej verkställda beslut har ökat sedan föregående rapporteringsperiod. Arbete pågår för att verkställa besluten.

Konsekvensanalys

Ekonomiska konsekvenser	
Total kostnad (tkr)	-
Finansiering inom ram (ja/nej), ange det som saknar finansiering	-
Påverkar följande nämnder/bolags kostnader	-

Konsekvenser för ett hållbart samhälle	
Påverkan på miljön (ja/nej)	-
Påverkan på mångfald (ja/nej)	-
Påverkan på folkhälsa (ja/nej)	-
Påverkan på tillgänglighet (ja/nej)	-
Påverkan på barn (ja/nej)	-

Föreslaget beslut bedöms inte leda till några ekonomiska konsekvenser eller medföra konsekvenser för ett hållbart samhälle, då beslutet i sig innebär att ta del av de beslut som rapporterats till Inspektionen för vård och omsorg.

Att besluten inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum kan däremot medföra konsekvenser för den enskilde. Personer i behov av vård och omsorg har lagstadgad rätt att få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen. Nämnden ska till IVO rapportera beslut som

inte har verkställts tre månader efter beslut samt om en insats har avbrutits och inte har verkställts på nytt. Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid kan myndigheten ansöka om utdömande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten, vilket kan påverka nämndens kostnader.

Beslutsunderlag

Redovisning av rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 1 2021

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunens revisorer

Per Sandberg
förvaltningschef

Anna Magnusson
enhetschef

Anna Malmhav
verksamhetsutvecklare

Nämnden för arbete och välfärd

Yttrande till Kommunens revisorer om granskning av rutiner för orosanmälningar inom nämnden för arbete och välfärds verksamhetsområde barn och familj

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd beslutar att godkänna förslaget och översänder yttrandet till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Under 2018 genomförde PwC en granskning av rutiner för orosanmälningar inom nämnden för arbete och välfärds verksamhetsområde barn- och familj. Den sammanfattande bedömningen av granskningen var att nämnden för arbete och välfärd delvis säkerställer ändamålsenliga rutiner för mottagningsarbetet och för hantering av orosanmälningar. De rekommendationer som lämnades i samband med den föregående granskningen var att nämnden bör införa årliga stickprovskontroller av mottagningsfunktionens arbete som bör redovisas minst en gång per år och att nämnden bör tydliggöra vad omedelbart innebär.

PwC har på uppdrag av revisorerna gjort en uppföljning av den genomförda granskningen 2018. Syftet har varit att identifiera och granska vilka åtgärder som vidtagits mot bakgrund av de rekommendationer som revisorerna lämnade i den ursprungliga granskningen.

Bedömningen görs att nämnden för arbete och välfärd delvis har uppfyllt rekommendationerna i den tidigare granskningen. Nämnden har tagit till sig rekommendationerna men ett arbete kvarstår. Det har införts vissa kontroller av hanteringen av orosanmälningar, men återrapportering sker inte till nämnden. Av föreliggande rapport framgår att nämnden har bedömt risken för att anmälningar hanteras felaktigt och blir liggande som låg. Konsekvenserna av sådana fel kan däremot bli stora, varför vi gör bedömningen att orosanmälningar ändå bör tas in i internkontrollarbetet.

Revisorerna har vid sitt sammanträde 2021-02-25 godkänt rapporten och överlämnar den till nämnden för arbete och välfärd för yttrande.

Bedömning

Utifrån revisionens rekommendationer hanteras åtgärderna på följande sätt:

Åtterrapporering av orosanmälningar till nämnden

- Antal orosanmälningar rapporteras som ett verksamhetsmätt varje månad i Stratsys och en analys görs vid del- och helår

Kontroll av orosanmälningar

- Egenkontroller som görs avseende skyddsbedömningar och förhandsbedömningar förs in i det systematiska kvalitetsarbetet och rapporteras i SOSFS modulen i Stratsys

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med förslag till yttrande
Missiv från revisionen

Beslutet skickas till

För åtgärd
Kommunfullmäktige

För kännedom
Avdelningschef Barn- och familj

Per Sandberg
förvaltningschef

Anna Magnusson
Enhetschef Utvecklingsenheten

Katarina Bodin
Förvaltningssekreterare

Nämnden för arbete och välfärd

Val av ordförande till Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskott

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd beslutar enligt följande:

1. Entlediga Oliver Rosengren (M) från uppdraget som ordförande i Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskott.
2. Välja Pernilla Tornéus (M) till ordförande i Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskott.

Bakgrund

Oliver Rosengren (M) har avslutat sitt uppdrag som ordförande i Nämnden för arbete och välfärd och i arbetsutskottet. Mot bakgrund av detta måste fyllnadsval genomföras av ordförande i Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskott.

Beslutet skickas till

För åtgärd
Kansliet

För kännedom
Pernilla Tornéus (M)